

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:

	Kölyök:	Vidék:
Egész évre	12 korona	20 korona
Félévre	6 "	10 "
Negyed évre	3 "	5 "
Egy hónapra	1 "	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmértékeltbb Árszám mellett vétetnek fe

A selmeczbányai deák-kongresszus.

Debreczen jun. 1.

Valóban Szent Lélek volt az ki pünkösdién megszállta vidám üzleti tevékenységben s úde munkában folyton megifjodó bányavárosunkat a tüzes nyelvvel hirdette ott a szabadelvűségnek emberi méltóságot és emberi boldogulást ápoló tanait; és színes jeleknek kellene még sokáig láthatóknak lenniök azoknak arczaín, kiknek e tanítások jól megérdemelt fenytékképp szóltak. Ezért sajnáljuk, hogy a meggyőződéssükben oly szilárd debreczeni főiskolai tanulók nem vettek személyesen részt e kongresszuson, hanem csak írásban bélyegezték meg, bár erősen hazafias nyelven a megczáfolhatlan indoklással a budapesti keresztet ifjak vad üzelmeit. Sokkal jobban cselekedtek volna, ha teljes sereggel megjelennek a harcztéren, hol a szellemek közvetlenül pattannak egymásra, és memorandumuk tartalmát ott verték volna azok fejébe, kiknek a vallás csak külső jel. Mert ha egyszer a polgári szabadság kérdéseiben bármely átszenteskedő ürügy alatt viszály támad, akkor nem elég a tiszta elvre vissza

vonulni, akkor szemtől szemben kell öszszemélni a fegyvereket, akkor küzdeni kell az igazságért és jogért. Minden egyéb eljárás veszedelmet rejt magában a jó ügyre.

Most persze nem esett bántódása, most dicsőségesen győzött a jó ügy. A néppárt tanonczainak, ámbár kollégiális enyhéssel és csak kívül alaposan megtisztították a fejüket. A keresztügy szántszándékos megújításában meggátolták őket, az egyetemi ujság szerkesztését kicsavarták a kezükből, az önkényes szavazatgyártás mesterségét lehetetlenné tették nekik. Fényesen bevált tehát a hamisítatlan nemzeti eszményektől átitzott fiatalságunk többségébe vetett bizalom melyet a miniszterelnök a selmeczbányai deák-kongresszus védnökségének elfogadása által tanusított.

De nem akarjuk e tárgyat behatóbban fejtegetni. Mert habár a kongresszuson, legalább egyelőre, szezon és döntéshöz vitt kérdések nagy fontossággal bírnak is a nemzet kulturális színvonalára, — azokat, kik ezt a döntést ejtették, egy nagy, nekik maguknak legtöbbet ártó csalódástól meg akarjuk óvni. Nem szabad bennük felkelteni av a bitet, mintha vezető szerepet játszhatnának ebben az ügyben. És szük-

ségképen felébredne bennük e hit, ha eljárásuk minden nuance-ával foglalkoznánk ha folyton a nyilvánosság előtt tárgyalnók őket.

A felekezeti rigolyások megfékezésére elég az erélyesen kezelt fegyelem a többiek pedig teljesen beérhetik azzal, hogy megtették becsületes köteleességüket és szabadon tartották az utat a szorgalmas tanulás számára. Maguk tulbecsülésére való csábítás lenne, a tanulókat egyetlen hivatásuktól eltéríteni: a tanulástól.

— **Berczik Árpád Ungváron.** A kitünő író, és a miniszterelnökség sajtóosztályának évek sora óta kipróbált vezetője, Berczik Árpád miniszteri tanácsos, — pünkösdi vasárnapján Ungváron az odavaló jótékony nőegylet által rendezett estélyen felolvasást tartott, mely a legélénkebb tetszéssel találkozott. Hétfőn folytatódott a Bercziknek rendezett ovációk. A színházban diszeloadás volt s Berczik legújabb darabját, a Himfy dalait adták. Az ovációkban résztvett a város és vidékének egész intelligenciája, a főispánnal és Firczak Gyula püspökkel az élén.

Tárcza.

HA ELBORIT . . .

Ha elborit sötét bánat
S mint szürke köd, széjjel árad
Epekedő lelkemen,
Nem csüggeszt el sorsom terhe.
Gondjaim közt erőt nyerve
Fejemet felemelem.
Vad viharral szembe nézek:
Hiszek, bizom és remélek!

Bár nagy messze tőlem a czél,
Lelkem, mint az edzett aczél, —
Sorsviharban erőt nyer.
Szirtes utról ki nem térek,
Nem csábítanak le ösvények,
Biztatva szebb jövővel,
Küzdelem a férfi-élet:
Hiszek, bizom és remélek!

Hiszem, hogy a küzdelemnek
Szirtes utján megteremnek
Szebb öröm virágai.
Most még sorsom vihara zug,
De ha végét éri az út,
Dicsdalt fogok hallani.

Nem vernek hát le kétségek:
Hiszek, bizom és remélek!

A becsületes ember.

Megkondult a lélekharang a plebánia tornyában. Vékony hangon, szaporán, mint aki jajveszékel sikoltozik.

A parasztok megálltak az utcán, keresztet vetettek magukra és megemelték a széles karimájú, zsíros szélű kalapot.

Az asszonyok, akik a küszöbön, a kerítés előtt fecsegték-locsogtak: ijedten néztek egymásra.

Az egyik ember rövid megnémulás után így szólott:

— Az öreg tekintetes urat harangozzák! Tegnap hallottam, hogy a végét járja!

Megszólalt a másik asszony is, pityergő hangon, mintha fájna neki ez a hír:

Haldoklik az öreg Fabók János: Jaj de becsületes ember volt a szegény, jaj de becsületes!

A harmadik asszony már a kötényét emelgette a szeméhez és megpróbálta, hogy egy könnycseppet sajtoljon ki belőle.

— Ó, ó, én édes Jézusom, hát az ilyen becsületes embernek se ad hosszabb életet az Uristen? Hány éves volt az öreg tekintetes ur, — mondja csak komámasszony?

Egyet csuklott a negyedik vászoncseléd, mielőtt a választ megadta volna:

— Nem lehetett az több, lelkem, hetven évesnél . . . de jobban nézett ki, mint az uram, aki tavaly mult ötvenhat éves.

— Jól élt, gazdag volt, . . . tán a fejese fájt soha!

— Csak akkor öszült meg egy kicsit, amikor a harmadik feleségét eltemette.

— Mennyi jót tett életében a falu népével, mennyi jót!

— Az én uramat is kimentette a törvény kezéből, amikor avval rágalmazták, hogy lovat lopott a szomszéd földesur istállójából.

— Hát az én fiamat nem ő vágta ki? Pedig már akkuráté rábizonyították az orgazdaságot.

— Hát mikor a Suta Peti kijött a tömlöczből és mindenki hajtotta, mint a veszett kutyát: nem az öreg tekintetes ur adott neki hivatalt a maga portáján?

Jaj de kár ezért a becsületes, jó emberért! Inkább a vörös patyikus halt volna meg, vagy a dölyfös, keményszívű öreg bíró!

— Inkább a nyavalyás Rűkecz Sándor az uraság bérlője, akit öt esztendő óta kis kocsin tologatnak!

— Jaj, jaj, lelkem komámasszony, mikor lesz még egyszer olyan becsületes ember a faluban, mint az öreg tekintetes ur.

Szolyvai ásványviz.

Kiváló hatása: köszvény, húgysavas, vesekő, húgysavok, hólyaghurut, tüdő, gége, idült gyomorhurut és gyomorfekélynél.

Elsőrangú borvíz.

Kaphatók üszertüzetekben és vendéglőkben.

Luhí Erzsébet ásványviz.

Előkelő szakféfiak szerint felülmúlja a drága giess hüblt. Redkívüli gyógyérékkel bír a gyomor-bajok minden neme ellen különösen gyomorfégés, savanyu felbőfégés, gyomorgyengeség, étvágytalanság, bélhurut nemkülönbön torok, tüdőbajok ellen.

A szövetkezetekről.

Debreczen, jun. 1.

Az egyesülés, a megismerés és kölcsönös támogatás szolgálatában állanak a szövetkezetek, melyek az erők összegyűjtésére törekcszenek. Kitzűzött céljuk, hogy felekezeti nékül gyakoroljanak emberbaráti szeretetet és a földelőknek segítő jobbot, az ingadozóknak támaszt, a csüggedőknek bizalmat, reményt nyújtsanak. Az eszme magasztos és el fog jönni azon idő, midőn társadalmi osztályaink, melyek ma vallás, rang és vagyon szerint választják szét az embereket, a szövetkezetek által ujja fognak alakulni és az iparnak, kereskedelemnek erős támasza, közgazdasági bajainknak orvoslója leend.

Nálunk még nagyon sokan irtóznak a szövetkezetektől, mert nem ismerik szervezetét; hozzájárul az ellenszenvez az is, hogy igen sokan egyrészt felekezeti, másrészt az uzsoraszövetkezetek alapításával kompromitálják a szövetkezeti eszmét.

Minden visszaélés, mely ezen a téren tapasztalható, a legnagyobb bűn és fájdalom, hogy egyesek túlkapása, mások önzése a szövetkezeteket téves mederbe tereli. Hogy a szövetkezetek hivatásuknak megfelelhessenek, szükséges, hogy a közönség részéről meleg támogatásban részesüljenek és hogy a vezető férfiakban meglegyen mindaz, mi a bizalmat megerősíti, mert csak így gyakorolhatják jótékony hatásukat.

Egy kis hivatalnoknak, ki vagyonnal nem rendelkezik és csekély fizetésével csak nélkülözésekkel képes családját fenntartani megbetegszik felesége vagy gyermeke és orvos, gyógyszerár stb. sok pénzbe kerül, melyet előteremteni képtelen; a nagy intézetek ajtaja zárva van a kis emberek előtt

És pityeregve, sóhajtozva oszlott széjjel az asszonynépesség, mialatt a lélekharang egyre csengett bongott a plébánia tornyában, vékony hangon, szaporán, mint aki jajveszékel, sikoltozik.

Haldoklott az öreg Fabók János. Csakugyan haldoklott. A megyei orvos kimondta rá a szentenciát: egy két órája van még. Egy fiatal doktor jött vele a szomszéd városból. Annak odasugta komoly tudákos arccal: Oraemortale stadium! A fiatal doktor egyet csapott a tenyerével a levegőbe. Ez annyit jelentett: Pász neki!

Fabók János ott feküdt hanyatt a tiszta fehér ágyon. Száraz viaszszárga ujjával a paplant kaparászta. A halál vékony hártája már kezdte bevonni a szeméit. Horpadt melléből nehezen sivitottak ki az utolsó lélekzetek. De még egészen magánál volt és érthetően tudott elmondani hosszabb, összefüggő mondatokat.

A sötétkék októberi égen ment le a nap és a kertre nyíló ablakon át tündöklő arany sáv hullott a haldokló takarójára. A sárgulni kezdő fákon madarak csiripoltak. Zűmmögő méhek száltak szanaszéjjel és időként tompa koppanással odacsapódtak az ablak fényes üvegére.

Fabók János megszólalt:

— Főorvos ur!

A megyei orvos ott termett az ágynál.

— Mit parancsol!

— Hivassa el a plébánost.

— Gyóni akar?

— Nem! De azt akarom, hogy ő is hallja.

— Meglesz.

— Hivassa el a gyógyszerészt... azután az öreg birót és az esküdteket... azután

és így ez az ember, mert nem rendelkezik a kellő anyagi eszközökkel, hogy azokat, kiket annyira szeret, megmentse, vagy pusztulni kénytelen hagyni szeretteit, vagy oly bűnös ösvényre lép, melynek utjáról még eddig senki vissza nem térhetett, hanem csak előre...

Innét van a sok öngyilkosság; egy kis baj nagy bűnné növi ki magát és csekély összeg miatt becsületes családok boldogsága romba dől és sok szép remény, sok ifjú terv egy rideg sirban lesznek eltemetve. Nincs senki, ki előlegezné azt, hogy egy férfiban, egy családapában óriási munkakedv, tehetség, szorgalom rejlik, melyet idővel értékesíteni lehet. Az embereket a rideg való után itélik meg és nemcsak, hogy a jövőbeni boldogulásokat elő nem segítik, sőt ellenkezőleg: elzárják attól.

Milyen szerencse egy ilyen családapára, ha van egy hely, a hol őt ismerik és nem vagyona után, hanem tehetsége szerint itélik meg és a hol előlegezve lesz neki az a bizalom, melyet csak éveken át érhet el. Nagy hiba az, hogy nálunk a férfiak csak akkor keresik fel a szövetkezeteket mikor már ég a ház és nyomasztó a gond.

Dicséretes kivételt képeznek ebben a tekintetben a nők. Statisztikai adatok kimutatják, hogy a kölcsönkérők 99 százaléka a férfiak köréből kerülnek ki, ellenben a takarékoskodók és előreszámító tagok a nők köréből.

Egy jó anya már előre gondoskodik gyermekéről és megtakarított filléreit elhelyezi és már a gyermekeket is hozzászoktatja a takarékoskodáshoz és vagyonyűjtéshez; egy anya a jó viszonyok közt is fél a veszélytől, mely a jövő méhében rejlik és előre daczolni készül azon bajokkal, mely

Mácsay Péter birtoktársamat... azután a csendőrszázados... meg a törvényszéki elnököt.

Csodálkozva nézett rá az orvos.

— Két három órába kerülne, a míg a törvényszéki elnököt és a csendőrszázados ide hoztatnám. Annyi időnk nem lesz. De a többit mindjárt ide hívom.

— Jó... Hát hívja ide a többit!

Amíg a megyei orvos odajárt a fiatal városi doktor őrizte a haldoklót. Fabók János merően nyugodtan nézett rá, azoknak az apathijával akik készülnek kimenni a világból. A szoba mély csendjét hang nem törte meg.

Félóra mulva nehéz sűrű lépések hang zottak a tornácson. Kinyitott az ajtó és a vezető orvos után levett kalappal megilletődve léptek be azok akiket a haldokló látni kívánt.

A plébános fejszólva mély részvétellel lépett az ágy elé: Mácsay Péter a birtokos társ, kezébe vette a haldokló kezét és elkezdett vigasztaló szavakat morogni; a gyógyszerész sáppadtan nézett a haldokló emberre: az öreg biró és a vele jött mándlis emberek szótlanul, bámész pillantással állottak hátul, a szoba egyik sarkában.

Fabók János egy ideig némán nézte a hallgató csoportot. Egyszerre csak elváltozott az arcza. Guny káröröm, cinikus szemtelenség vonaglott végig a beroskadt szemek gödrén, a csámcsogó, kékülő szájon. A haldokló elkezdett nevetni, tompa, szakgatott röhögéssel.

— Nekem ti már nem árhattok semmit! Tudom, hogy félóra mulva olyan leszek mint egy darab sár, mint egy darab kő.

Mit árt a kőnek, ha kerékbe török. Mit fél a

az életben reá zudulhat. A férfi kimerül az élet nehéz küzdelmében és csak a jelennek birkózik.

Ezért tartom nagyon fontosnak, hogy minden téren alakuljanak szövetkezetek, melyek tagjaikat segítézik támogatják, de vigyáznunk kell, nehogy uzsoraintézetek keletkezzenek és nehogy alkalmat adjunk arra, hogy hazánk kipusztított uzsorásai a szövetkezet jelképe alatt feltámadjanak.

A hitelszövetkezetek kötelessége lesz megalapítani a fogyasztási és értékesítő szövetkezeteket, melyek az iparra, kereskedelemre egyaránt hasznosak lehetnek.

Törekedjünk arra, hogy egyik osztály érdekét ne a másik rovására építsük fel mert ez által csak önmagunkat fogjuk gyengíteni. Ne feledjük, hogy az általános jólét az összes erők egyesítéséből keletkezik csak; egységes és hatalmas a magyar nemzet akkor lesz, ha minden polgár kötelességét a haza és önmaga iránt egyaránt teljesíti.

Színházi epizódok.

A „Magyar Színpadból.”

A megtréfált jubiláns.

A Nemzeti Színházban a múlt héten ünnepelték meg Faludi Antal huszonöt éves színészi jubileumát s a jubiláns minden tisztességével körülvették az érdemes művészt, a ki egy negyedszázadon keresztül a legnagyobb önmegtadással játszotta a pinczér és az inas-szerepeket.

Az igazgató beszédet intézett hozzá, koszorukat hoztak neki s jókedvű kollegái a Nemzeti Színháznál végül meg is tréfálták.

A gratulánsok sorában oda lépett előbe Szigeti bácsi és egy szép beszéd kíséretében átadott neki egy aranyórát:

sár az akasztófától? Fáj nekik a kínzás, a gyalázat, a megvetés? Nem fáj; no hát egy félóra mulva szédarabolhattok, tüzes vassal csiphettek, főlhuzhattok a legmagasabb akasztófára. Nekem annyit se fog ártani, mintha most egy hangya végig mászik a testemen!

A tanuk zavartan néztek össze a haldokló ágya körül. Fabók János újra nevetett és szólt:

— Nem teljes a mulatságom, mert nincs itt a törvényszéki elnök és a csendőrszázados! Akkor mulatnék igazán, még egyszer, utoljára, ha ők is itt fülelnének az ágyam körül! Azt mondanám nekik! Rajta kopók, rajta vizslák, fogjatok el, ha tudtok!

Nevetett, majd megfuladt. Azután újra kezdte:

— Nem árhattok nekem semmit, tehát elmondok mindent... mert nekem úgy tetszik, hogy most mindent elmondjak. Nincs itt a törvényszéki elnök és a csendőrszázados, de a publikum így is elég szép!... Vallok! Mindent bevallok! Azután, ha meghaltam, üssetek agyon! Emlékeztetek Páskujra, a gazdag örmény kereskedőre, a kit halva találtak a kerek erdő közepén? Tudjátok, ki rabolta ki és ki ölte meg? Én voltam! De a törvényszék számár volt és egy ártatlan lökötöt huzott fel helyettem! Mondjátok el! Hadd tanuljon belőle a törvényszék! Hát maga, kis patyikus? Mág se tudja, ugye, hogy a legerősebb mérget ki lopta el? Én voltam! És tudja e maga, hogy kinek a számára loptam el? Beadtam a második feleségemnek, hogy elvehessen a harmadikat! Érdekes történet ez! Kár, hogy nem mondhatom el részletesen, mert

— Ezt pedig — mondta meghatottan — fogadd a mi szeretetünk csekély jeléül.

Faludi még nagyobb meghatottsággal vette át és köszönte meg az órát!

Aztán sorra jött a következő gratuláns...

Mikor vége volt az ünneplésnek és az előadásnak Faludi boldogan sietett be az öltözőjébe. Mindenekelőtt a kollégák szeretetének megható jelét; az órát, sietett meg nézni.

A következő pillanatban már fel is ismerte: a saját órája volt. Egy tréfamester kollégája vitte el az öltözőjéből és ezt adták át neki a megható beszéd kíséretében.

A jubiláns tréfája.

Ha már elmondtuk, hogy mikép tréfálták meg a jubileumán Faludi Antalt, a pártás kedvéért meg kell mondanunk azt is, hogy ő is nem egyszer tréfálta meg a Nemzeti Színház egyik másik tagját.

Ezeknek a tréfáknak révén úgy ismeretes, mint egyik legötletesebb tagja a színháznak.

Egy ilyen pompás ötletet csattantott el egyszer Szacsvay rovására,

Még holdogult Paulay korában történt hogy Szacsvay egy napon egy testes, nagy szereppel jött le az udvarra a nagytekintélyű igazgató első emeleti irodájából.

A Lear király szerepe volt s a mint az udvarra leért, incselkedve tartotta oda Faludinak az orra alá, a kinek örökös forró vágya volt egy nagy szerep...

— Látod — incselkedett vele Szacsvay, — ez aztán a szerep. Lear király! Testes, nagy szerep!

— Adja ide, — mondta Faludi.

— Aztán mit csinál vele?

— Hát én legalább nem ejteném el!

Színházjegyek és — libázsír.

Nos, hát ha valami a világon, úgy ez a két dolog bizonyára összeférhetetlennek fog tetszeni az olvasó előtt. És mégis egy buda-pesti színház vállalkozó szellemű pénztárosa behizonyította, hogy igenis, a színházjegy

nincs már elég időm!... Doktorkám, ne vágyjon olyan buta képet! Hálás vagyok magának a sűrű, hogy a halottat maga boncolta föl és gyönyörű, tudományos diagnózisával tökéletesen elterelt rólam minden gyanút.

Sok ilyen okos, lelkiismeretes doktort az emberiségnek!... Hátrálj tőlem, kedves Mácsay barátom! Neked is tartozom egy őszinte vallomással. A legszebb paripádat én lopattam ki az istállódból... én voltam az okozója, hogy a kastélyod leégett... én csináltam neked annyi kárt, hogy majd koldusbotra jutottál... mert irigy voltam, tudtam meg! Nem tudtam nézni a boldogságot, pedig én is elég szerencsés legény voltam világeletemben!

Az egész társaság irtózva hátrált a haloklótól, aki folytonosan, csöndesen nevetteit.

— Csak addig voltam becsületes ember amíg félnem kellett a földi igazságszolgáltatástól.

... De most már nincs szükségem a becsületre! Eldobom magamtól mint a rongyot, Minek vigyek becsületet a férgek közé. Az élő élvezte utolsó csöppig. A halottnak nincs szüksége rá.

— Szemei egy pillanatra lecsukódtak. Nyugodtan beszélt tovább de mindig csöndesebben.

— Mindjárt jóéjszakát mondok az uraknak!

De végezetül meg kell mondanom, hogy egészséges voltam, remek étvágygyal ettem, és Isten, akiről azt mondják, hogy mindent tud, nem látogatott meg semmi csapással! Én csak az emberektől féltem néha napján de azok olyan ostobák voltak, hogy nem jöttek rá soha semmire!

és a libázsír közeli rokonságot tarthat egymással.

Az a vállalkozó szellemű színházi pénztárnok ugyanis a múlt hónapot Miskolcra töltötte, ahol — óh muzsa, fordítsd el arcodat — hizott libákkal kereskedett.

Nagy sikert ért el és üzleti könyveit jelentékeny eredménnyel zárta le. Egy csomó bankóval és 150 kiló libázsírral megterhelve érkezett vissza Budapestre. A színház művészei természetesen most kifogyhatatlanok a tréfálkozásban és a társalgóban így üdvözlik egymást a szinrszek:

— Parancsol talán egy kis libázsírt?

Egész komolyan jár szájról szájra az a jelenet, amely a liba árus pénztárnok előtt a nappali pénztárnál lejátszódott.

Egy hölgy jelenik meg a pénztár kis ablaka előtt:

— Kérem szépen kaphatok még valamit?

— Mikorára? — kérdi a pénztárnok.

— Nekem az teljesen mindegy.

— Talán a legközelebbi újdonsághoz?

— Újdonsághoz?! — csodálkozik a hölgy — nálam csak az ár fontos.

— Egy jó páholyülés hat korona...

— Páholyülés? Mit akar a páholylyal? Ugy hallottam, hogy Önnek van 150 kiló libázsírja eladó...

Feltartóztatott udvari vonat

Fegyelmi egy állomás személyzete ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jun. 1.

Néhány nap óta nagy vizsgálat folyik Budaörs állomáson. Az államvasutak igazgatósága fegyelmi vizsgálatot rendelt el az állomás összes személyzete ellen s egyben több magasrangú vasuti tisztviselőt küldött az állomásra a vizsgálat megejtésére.

A vizsgálat összefügg a király utazásával. Amikor az uralkodó Gödöllőről Bécsbe

Lábai egyet rándultak a paplan alatt. Üveges szemei fölnyitkák megint és rámeredtek a rémült zavart, félig iszonyodó kételkedő társaságra.

— Mindjárt megfagyok. Kő leszek. Jég leszek. Üdvözlöm az urakat és háláson köszönöm irányomban tanúsított nagyrabecsülésüket! Kár, hogy most már nem vehetem semmi hasznát.

Alig hallhatóan lélegzett még és utoljára így szólott:

A vadászat elvégződött. A kopók mind hamis nyomon csaholtak. Ti még itt vagytok de a vad már nem féltőletek. Nyugodtan leszek sár és csontörmelék a föld alatt. A föld igazságszolgáltatását megszabadultam. A másiktól a tulvilágtól nem félek!...

Rövid pauza után hozzátette:

— Mert nincs!

Elhallgatott Hosszu csönd következett Kinyújtózva, mereven feküdt ágyán, minden den halálos tusa nélkül. A lemenő nap végső sugarai beözönlöttek az ablakon és szeliden játszottak Fabók János sárga koponyája körül. Egy tiszteletreméltó szent sem feküdt hetet volna nyugodtabban.

A plébános azt hitte, hogy már meghalt. Letérdelt és hangosan imádkozott:

— Isten, Miatyánk, könyörülj bűnös lelkén! Szabadítsd meg az örök pokoltól.

De Fabók János még egyszer megszólalt a mély csendben:

— Mert nincs!

És ez volt az utolsó lélekzete.

*

Ki tudja: igaz a vö t-e neki?

utazott, a nevezett állomás a nyílt pályán föltartóztatta az udvari vonatot. Közel egy-negyed órát vesztegelt az udvari vonat az állomás bejárata előtt a pályatesten s az indokolatlan hirtelen megállás nagy nyugtalanságot okozott a vonaton.

Gödöllő állomásról indult ki az udvari vonat s a Rákos ferencvárosi összekötő vonalon keresztül megállás nélkül haladt Bécs felé. Az udvari vonat minden baj nélkül futott át a kelenföldi pályaudvaron Budaörs felé, ahol hirtelen megállították.

A vonatvezető észrevette, hogy az állomáson a védjelző tilosra van állítva. A magas póznán vörös lámpa égett s a fenyegető vörös fény elvilágított az udvarivonat elé, amely zakatolva futott ki a sötét éjszakából. Az udvarivonat hirtelen megállott a védjelző előtt.

A király vonatán egyszerre nagy nyugtalanság támadt. A vasutasok idegesen ugráltak le a vonatról és kutatták a baj okát. Az emberek suttogva rebesgették:

— Merényletet kísértettek meg a vonat ellen.

— Kiszedték a sinekből a hevedereket.

Ez a riasztó hír tartotta magát mindaddig, amíg az állomásról észre nem vették a bejárat előtt veszteglő vonatot. Akkor maga az állomásfőnök sietett a vonathoz s bejelentette a föltartóztatás okát. A védjelző elromlott.

Az udvari vonat ezután megindult. Keresztül robogott az állomáson s Bruckon át megállapodás nélkül futott Bécsbe, a hova minden baj nélkül érkezett.

A király nyugodtan aludt a vonat hálókocsijában. A gond, meg a fáradság elnyomta és a vonat föltartóztatásáról is csak Bécsben értesült, ahol arról reggel jelentést tettek előtte.

Az udvarivonat megállításáról táviratilag tettek jelentést az államvasutak igazgatóságának, a mely azonnal szigorú vizsgálatot rendelt el és fegyelmi eljárást iudított az állomás összes személyzete ellen.

A vizsgálat már napok óta folyik az állomáson s már annyit ez ideig is megállapítottak, hogy a pályaudvaron mulasztás senkit sem terhel.

A személyzet tudott arról, hogy a védjelző rossz és azt be is jelentette az állomás önköknek, ki erre távirati megkeresést intézett a kelenföldi állomásra és felkérte az ottani főnökséget, hogy az udvari vonat vezetőjét értesítse, hogy a budaörsi állomás védjelzője rossz s bár tilosra áll a védjelző, baj nincs s az udvari vonat föltartóztatatlanul mehet tovább.

Az udvari vonat azonban, a mint Gödöllőről befutott, nem állott meg sehol, hanem megállapodás nélkül robogott Bécs felé, minek következtében Budaörs távirati jelentését Kelenföldön nem tudták az udvari vonat vezetőjénél jelenteni.

N A P I H I R E K

Uj regényünk.

Lapunk mai számában egy rendkívül érdekesítő két kötetes eredeti regény közlését kezdtük meg, melynek czime:

Az uzsorás leánya.

A felette érdekes regény szerzője VITKAY Zoltán, ki már több érdemes munkával tette ismertté nevét s bizonyára e regényét is örömmel fogja olvasni lapunk olvasó közönsége, me yet e helyen is szives figyelmükbe ajánljunk.

— **Istentisztelet.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Szabó Bertalan s. lelk., kistemplomban Dicsőfi József lelk., újtemplomban K. Tóth Kálmán, lelk., ispotálytemplomban Mitrovics Gyula lelkész. Az ág. hitv. evang. templomban d. e. 10 óra kor Smid István segédlelkész tart istentiszteletet. A római kath. templomban reggel 7 órakor miséznek: Szőke János, 8 órakor a gym. ifjúság miséje, melyen az elemi iskolások is résztvesznek. 9 órakor nagy mise, mondja Dr. Wolafka Nándor segédlelkész után predikál Dr. Wolafka Nándor 34 11. ó. a zárdai növendékek miséje mondja Molnár Kálmán Dezső. fél 12 órakor miséznek Bricsztel Lajos. Délután fél 3 órakor ke resztény tanítás tartja Dr. Wolafka N. 3. ó. ltánia és rózsafüzér tartja: Pák Emil 5. Rózsafüzér, társulat hónapos ajtatossága szent beszéd és körmenettel, tartja Dr. Wolafka Nándor.

— **Előléptetés.** Szabó Antal belügy miniszteri titkár, ki városunk szülötte s hosszabb időn át volt nagy tudású szerkesztője a Debreczeni Ellenőrnek címzetes miniszteri osztálytanácsossá léptetett elő. A kiváló tehetségű volt zurnalista előléptetéshez tisztá sziből gratulálunk.

— **Uj albiró.** A király Bahunek Elemér debreczeni itélőtáblai bírósági jegyzőt a mármaroszigeti járásbíróvához albiróvá nevezte ki.

— **Uj törvényszéki bíró.** A király Kelemen Ernő kiskvárdai kir. járásbíró törvényszéki bírói minőségben a debreczeni kir. törvényszékhez helyezte át.

— **A napszúrás áldozata.** Tegnap délelőtt Belényesi Józsefné két kis gyermekével együtt indult el Mikepércséről Debreczenbe. A gyermekek a nagy hőségben fedetlen fővel követték anyjukat, de azért kitarítottak egy darabig. Az út közepén azonban az egyik összerogyott. Az anya egy közeli tanyából vizet hozott a gyermeknek s megitta de állapota nem fordult jobbra. — Karjaiban hozta be a városba, de a Mészáros tériél tovább már ő sem tudott jutni. — A Kossuth-utcai templom előtt össze rogyott s keserves hangon kiáltozott segítség után. A rendőrök a kinosan vergődő gyermeket gyorsan bevitték a kórházba s kevéssel azután beszállították az anyát is másik gyermekével. Dr. Horváth kórházi orvos megvizsgálta a súlyos beteg gyermeket s konstata, hogy napszúrást kapott és szervezetét a forrón tüzelő sugarak anyyira megtámadták, hogy aligha marad életben.

— **Vadhus küldemények szállítása különleges kocsiiban.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága értesíti az érdekelt szállító feleket és különösen a vadász közönséget, hogy a friss hus szállítására rendelt és hűtőkészülékkel felszerelt különleges kocsijai a vadhus küldemények szállítására is kiválóan alkalmasak. Ily kocsik kiállítása első sorban a távoli állomásokra és kocsis és fuvarleventekint legalább 5000 kg. súly feladása esetén igényelhető. A kocsit mindenkor az illető feladási állomáson írásbelileg, vagy táviratilag legalább 48 órával előzetesen kell megrendelni. A hűtőkészülék jéggel való megtöltéséről a feladó tartozik gondoskodni.

— **A kath. gimnázium tanulmányutja.** A debreczeni róm. kath. gimnázium tanári karának érdekes tanulmányutja viszi a gimnázium

ifjúságát. Az ifjúság a tanári karral együtt a jövő héten utazik el úgy, hogy június 8 án Aggteleken lesznek s ott megtekintik a természeti szépségéről híres csopkőbarlangot. A tanulmány kirándulásban a gimnázium ifjúságának jó része vesz részt. Siegmeth Károly debreczeni üzletvezetőségi főfelügyelő a Kárpátgyógyászati elnöke gondoskodott arról, hogy az ifjúság szives fogadtatásban részesüljön s kellő számban álljanak kalauzok rendelkezésére.

— **Verekedő talyigások.** Tót Ambrus és Kéri Péter talyigások ma délelőtt a Bocskay téren valami fölött összeszólalkoztak, s a szóváltásból azonban csakhamar verekedés lett s dulakodás közben Kéri úgy ütötte Tótot egy fadarabbal fültövön, hogy ez véresen zuhant a földre. Az ügy a rendőrség előtt nyer befejezést.

— **Szőkevény apáca.** Madridban nagy feltűnést kelt egy apáca esete, ki meg akart szökni a Domokos-rend kolostorából. Az apáca levetette magát a templom korusáról és súlyosan megsebesülve szállították a kórházba ahol kijelentette, hogy szökésének okait csak akkor fogja elmondani, ha bíróság elé állítják.

— **Chimay hercegné öröksége.** A szép Ward Klára, ki Chimay hercegné a faképnél hagyta, hogy Rigó Jancsi cigányprimással élhessen, most kedvesével Karlsbadban van. Ott érte az az örömhír, hogy nagyatyjától, ki Amerikában nemrég halt meg, nagyobb örökséget örökölt. Chimay hercegné az örökségből, — mely állítólag több milliót tesz ki, — mint egy későbbi távirat jelenti, összes adósságait kifizette.

— **Mükedvelő előadás a Margit fürdőben.** A magyarországi ruksant s nyugdíjgyűlés debreczeni főköjének ifjúságából alakult társaság június 18-án a Margit-fürdő disztermében táncszal egybekötött mükedvelő előadást rendez és ez alkalommal az egyület külön alapja az özvegyek és árvák segélyezésére a «Toloncz» című népszínművet adja elő. A főbb szerepeket a következők játsszák: Kontra Fridolin — Eiben Gusztáv. Krizsa felesége — Nagy Emma. Miklós. — Ozsváth Gyula. Ábrir mészáros legény — Pálmay Mihály. Kiskvárosi zsidó kisasszonyok. Babincsák Margit, Knöpfler Mariska, Babincsák Irma, Magyar Sarolta, Bumbera Margit, Deutsch Mariska. Kiskvárosi zsidó legények: Knöpfler Miksa, Ari Lajos, Ivánka Vinczo. Ördög Sára — Menyhárt Rózsika, Angyal László — Krisztek Mariska úrnő, Urawcsák — Nagy Ferencz. Helyrak: első hely két korona, második hely egy korona 60 fillér, harmadik hely egy korona husz fillér, álfő hely 80 fillér. — Előadás után Kiss Gyula zedéje mellett táncvigalom lesz. — Tekintettel a jó tüköny czélra a szereplő hölgyek már jó előre kijelentették, hogy semmi féle csokrot el nem fogadnak a rendezőségtől.

— **lövöhetyi bünügyí főtárgyalások.** Junius 3-án hétfőn Juhász József ellen, — közokirat hamisításért, Torma Lajos ellen, — g. o. s. testi sértés vétsége. V. Tóth Lajos ellen, — összbüntetés. Junius hó 4 én kedden Múrvai István s társa ellen, — lopásbüntetés. Junius hó 7 én pénteken Rostás János s társa ellen, — hatóság ellen erőszak büntetés. — B. Nagy Bálintné ellen, — lopásbüntetés. Ugyanaznap még Itélet hirdetések.

— **Késelő napszamos.** Tugya János napszamos tegnap este együtt tért be Málík Péter nevű társával egyik kis korcsmába a honnan ittssan távoztak el. Utközben hazafelé Málík egész ártatlanul valahogy neki

esett Tugyának, úgy, hogy az elbukott. — Tugya azt hitte, hogy ez akarva történt, ezért olyan haragra gyult, hogy zsebkésével rontott Málíkra és ezt két helyen is megszurta bal vállán. A megsérült embert a kórházba vitték. Tugya ellen megindították az eljárást.

— **High-life előadás a czikurban.** Mint előre jeleztük fényes high-life előadást rendezett tegnap este Fekete Éde műlovardája. Szépszámu és előkelő közönség töltötte meg a czirkuszszínházterét, mely mindvégig fokozott érdeklődéssel szemlélte az érdekes előadást. Nem reklámpalakátok s nem is nagyhangu hirdetések vonzák a közönséget mint Barnum előadásainál a czirkuszba hanem annak a közönségnek elismerő nyilatkozata, amely már gyönyörködött a műlovarda érdekes előadásában. Bajos dolog volna a szereplőket egyenként felsorolni, Fekete czirkuszának minden szereplője megérdemli az osztatlan dicséretet. A megszokott banális vagy drasztikus bohózatot viczeket nem kénytelen végigunatkozni a közönség; ügyes és ötletes bohócai megnevetetik az előkelőközönséget is és bármely család végignézheti a magas niveauun álló előadást. Schumauer iskola lovaglása s idomítása szintén föltétlen dicséretet érdemel. A tegnapi előadásban egy egész baletkar is közreműködött a közönség általános tetszése mellett. Figyelemre méltó Zinner Ferencz a szerződötletet atletájának mutatványai, aki helyként dobálja a nehéz vasgolyókat s a rajta elhelyezett deszkán egy egész zenekart tart a levegőben. — Már felhívtuk a közönség figyelmét a Viliam Madigan jockey utolérhetetlen, bravurus matatványaira akit Barnum is szerette magához csalogatni. Tegnap is ő nyerte meg legjobban a közönség tetszését. Bámulatrameltő produkciókat visz véghez ez a fess angol fiú. Négyszer ötször egymásután felpattan a földről — nem úgy mint Barnum czirkuszában a trambulinról — a ló hátára ahol állva marad. Amire rég ideje nem emlékszünk tiszter is egymásután ki taposita a közönség ezt a fáradhatatlan kedvelt műlovaszt. Ballina nyugtóművész a tegnapielőtti balesete dacára tegnap már friss erővel végezte gyönyörű produkcióit a hármass nyugtónl macskaügyességgel, szinte repülve egyikről a másikra. Az estét — melyen a katonenekar is közreműködött — mulattató séta lovaglás fejete be, s a közönség elégedetten távozott a lovardából.

— **A csaiád becsülete.** Ondricska Ferencz szepes olaszí hognár felesége benső viszonyban élt a férjének műhelyében mint segéd dolgozó Csehók nevű fiatal emberrel. Erről a viszonyról se a férj se Ondricskának 17 éves fia ki szintén atyja mellett dolgozott nem tudott semmit. E hó elsején azután arsz ébredtek fel Ondricskák, hogy az asszony és segéd megszöktek hazulról. Az apát nem nagyon bántotta a dolog de annál inkább el volt keseredve a fiú — aki elhatározta, hogy a csábitót meg anyját is lelövi. A fiatal Ondricska átrándult Tótfaluba, magával vivén töltött revolverét is. Kileste midőn az édes anyja a szeretőjével, kivel együtt lakott, sétálni ment. A fiú utánuk iramodott s a csébitó Csehókot hátulról lelötte. A lővésre a megrémült anya visszafordult s fiával találta magát szemben, aki rá is fogta a revolvert, de már nem volt annyi ereje, hogy anyját is agyonlőjje, hanem ömaga ellen fordított tegyvert s mielőti az anyja meggátothhatta volna, melibe lötte magát.

— **Gyíkos villám.** A biharmegyei Sójyomkő községben nagy szerencsétlenség történt a minap. Merega János házában ültek többen úgy délután táján. Kint zivatar volt kitörőben de az udvarra néző ablakot még sem,

csukták be. Az ablaknál Stazsák János négy éves fiúcska játszott a házigazda kutyájával. A lócán közel hozzá a leány vigyázot a fiúcskára. Egy pillanatra vakító fény villant meg az ablaknál, rögtön rá heves mennydörgés. Mikor a házban levők az ijedtségből valamennyire magukhoz tértek, megdöbbenve látták, hogy a kis János boltan fekszik az asztal alatt, mellette élettelenül a kutya is. A cseléd pedig ájultan hevert a lóca alatt. A következő perczben már kívülről rémült kiáltások hangzottak:

— Tűz van!

— Ég a ház, meneküljétek!

Szerencsére kimenekülhettek a bentlevők. Kivihették az ájultságból magához tért leányt s a kis fiu holttestét is. A tüzet eloltották. A villámcsapás kis áldozatját nagy részvéttel temették el. — A leálynak nincs semmi baja. — A szerencsétlen esetről tegnap jelentés érkezett a vármegye alispánjához is.

— Gyilkos szerető. Muhr Józsefné szül. Szahó Róza felső-szt. iváni illetőségű asszony férjét elhagyta és összeállt Kernya Antal 20 éves molnárséggel. Kernya elunta a viszonyt és el akarta hagyni az asszonyt. — Azonban házbérel adós lévén, az asszony néhány ruhadarabját zálogba tette és a házbéreltartozását kifizetvén, az asszonyt elhagyta. Az asszony másnap lakót bérelt és fölkereste a malomban Kernyát. Szóváltásba elegyedtek, az asszony előhuzta a magánál elrejtve tartott konyhakést és Kernyát mellbe szarta.

— Margitsziget. Budapestről írják lapunknak: Alig ismerünk rá, régi jó barátunkra. Annyira megváltozott. Kedves, szép tulajdonságaira nézve ugyanaz maradt, a milyennél megszerettük. Hanem alkalmazkodik a divathoz. Belekeveredett a modern versenyfutók csapatjába és egész erővel igyekszik elnyerni az első díjat, a helyett, hogy előkelő non-chalanceszal belenyugodjék abba, hogy ugyanis versenyen kívül áll. Dolgozik bizony József főherczeg bűbájos szigete, hogy kielégítse a legmesszebb menő igényeket, a melyeket a XX-ik század elkényeztetett embere az üdülő- és fürdőhelyhez köt. Az új hid kiépítése a meglepő változás kulcsa. A mikor a népszerű főherczeg újabb áldozatkészséggel és kitűnő igazgatójának, Libits Adolfnak buzgó közreműködésével megvalósította ezt a régi kedvenc eszméjét, akkor ütött a Margitsziget új korának az órája. A házakat felemelték, a szigetet körülsánczolták, úgy, hogy a sziget lakói a legvakmerőbb árvíz is megrendíthetetlen nyugalommal nézhetik. A székes főváros egyetlen fővasútja üveges kocsikat kapott. Az új kurszalón és téli fürdő most épül. A sziget alsó végén pedig a kávéház, szép kilátásával a Dunára, és a fődött sétáló folyók, imponáló kapujukkal a hid felé, máris közkedveltségnek örvendenek. Jóllehet mind ez érdemes változás, a legtényesebb meglepetést mégis az este hozza meg. Ekkor kigyulnak a számtalan elektromos reflektorok és ezüstös világosságot hintenek a sötét lombok közé, a bársonyos mezőkre, a pompás virágágyakra. Es ez nemcsak külső csillogás, mert benn az épületek összes helyiségeiben is az elektromosság régi szét az éj sötétjét. Ki merte volna remélni néhány évvel ezelőt ezt az örvendetes átalakulást? A főváros lakossága annál nagyobb hálával gondolhat fönséges urára, a ki soha meg nem szünő bőkezűséggel és gondoskodással mindig elragadóbbá varázsolja Budapestnek ezt a már ugyanis legszebb üdülő- és fürdő helyét.

Törvénytörések.

A fegyencz büne.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jun. 1.

Az illavai fegyháznak legcsendesebb lakója volt Grünbaum Salamon. Mikor oda került, a haja még barna volt, egyenesen járt, magasan hordta a fejét, azután jöttek egymásután az évek, lomhán, lassan, a fegyencz haja megsürkült, az alakja megroppant, s a mikor a holtig valórságra kárhoztatott ember tizenöt évet kitöltött a fegyházban — kibocsájtották, hogy feltétlenül szabadon élhessen.

Csak a külsejét változtatta meg a fegyház, nem a lelkét. Talán pár napig sem járt szabadon, újra rossz utra tért s újfent törvényt ülték felette. Nem őlt, mint annakelőtte, a mikor egy emberélet árán szerzett magának néhány forintot, de ravasz módon károsított meg sok embert. Ausztriában újra elfogták s nyolcz évi súlyos börtönrre ítélték.

Ezt is kitöltötte — s csak a haja lett fehérebb s nem a lelke. Ide került Magyarországra s a Janus nevű biztosító társaságnál kapott alkalmazást. Eleinte csak provizióra dolgozott, később, a mikor szorgalmasan végzete dolgát, havi fizetéssel alkalmazták.

Béjárta az egész országot. Elvetődött Szatmárra, itt aztán sehogysem boldogult, senki sem akarta magát biztosítani. Grünbaum Salamon ez nem hozta zavarba, ő azért küldözgetett a társulatnak váltókat, díj kötvényeket és készpénzt is küldött, a kezeihez lefizetett biztosítási részleteket sőt későbbben az esedékessé vált részleteket is beküldte az igazgatóságnak.

Nem is gyanakodtak rá, csak akkor kezdtek kutanni a kötött biztosítások eredetét, amikor feltűnt, hogy az összes orvosi bizonyítványok egy és ugyanazon tartalmuak.

A biztosító társaság egyik hivatalnok Szatmárra utazott s meg is győződött arról, hogy Grünbaum Salamon megcsalta a társaságot, költött nevű embereket biztosított s a maga zsebéből fizette a biztosítási díjakat.

Erre az üzletre ugyan ráfizetett, de azért mégis a törvénytörések elé került s Lenk Gyula táblai bíró elnöklése alatt ma ítélték tette. A szelidképű öreg embert az elnök egyre vallatta, hogy miért nem javult meg, miért tért vissza újra meg újra a bűn útjára:

— Mert nincs tökéletes eszem, mert a bolondok házában is voltam...

— A fegyházban pedig jól viselte magát, az igazgató írásban jelentette, sohasem merült föl panasz maga ellen?

— En csak nem veszekedhetem velük.

A bizonyítási eljárást rövidesen befejezték s Grünbaum Salamon a bíróság — újra elítélte, ezuttal csak egy évi börtönrre.

Táviratok.

A kínai háboru vége.

London, jun. 1. A Standard-nak jelentik Saughaiból tegnapi kelettel: A császári udvar egyelőre nem szándékozik viszatérni Pekingbe, hanem csak Kaifengig (Honnan tartomány) szándékozik menni.

Washington, jun. 1. Egy tegnapi feladott pekingi távirat szerint Kina arra kérte a hatalmasságokat, hogy a kártérítést ne 30, hanem 40 év alatt keljen megfizetni.

Berlin, jun. Noha a Kinában levő német csapatok zömét vsszaszállítják Németországba, mégis legkésőbb júliusban még 1000 embert kell majd Kinába szállítani, mert az ott maradó vegyes dandár egy részét akkor

okvetetlenül el kell bocsátani. A hatalmak még nem határozták az új főparancsnokság ügyében. A német pánczéloshajóraj, mely ma indul el Auszumból, június 14-én érkezik Wilhelmshafenbe.

London, június 1. Mint a lapok Pekingből mai kelettel jelentik, Satos angol követ a kínai meghatalmazottakkal közölte, hogy az angol csapatok mindaddig nem hagyják el Kinát, míg a kártérítés kérdése rendezve nem lesz.

Róma, jun. 1. Az olasz haderőt Kinában 500 fővel csökkentik. Az erre vonatkozó parancs ma ment Pekingbe.

A délafrikai háboru.

London, jun. 1. A Reuter ügynökséget jelenti Queenstownból tegnap kelettel: A városi őrség a múlt éjszakát a futóárkokban töltötte újabb intézkedésig aktiv szolgálatban marad. A személyforgalom észak felé szünetel. Egy burcsapat, amint mondják, Krutzinger kommandója, most hir szerint Baibyban van.

Drrban, jun. 1. Május 25 én négyszáz bur Mear, Ben Viljoen, Spruit és Bredenbach parancsnoksága alatt Bathentől délre megtámadta Plumer ezredesnek egy szakérvoa tá, de az angolok hat óráig tartó harc után visszaverték az ellenséget. Az angolok vesztesége hat halott és husz sebesült, a buroké hat halott és harmincz sebesült. Plumer ezredes hadoszlopa 24 kén sok bur családdal és zsákmánnyal Standertonba érkezett.

London, június 1. Kitchener jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: Delarey hadereje tegnap Wlatfonteinben megtámadta Dixon tábornok seregét és kemény harcra keveredett vele, végre azonban az angolok visszaverték az ellenséget, amely 35 halottat hagyott a csatateren. Az angoloknak 174 halottjuk és sebesültjük volt. Négy tisztjük is elesett. A hir itt igen nagy elkeseredést szült Eppen ma van az évfordulója annak, hogy az angolok bevonultak Johannesburgba.

A reichsrath ülése.

Bécs, jun. 1. Saját tudósítónktól. A képviselőház tegnap folytatta a viziutak építéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az 5. §. megszavazása után áttértek a 6—12. §. együttes tárgyalására. Ehez hozzá szólt Nikolai, Wassilko, Mayredar, Tacher és Biankini, azután berekesztették a vitát és vezérszónokul a javaslat mellett Swiert naát, ellene Schiegal választották meg a 6—12. §. t. azután megszavazták, mire az elnök az ülést este 7 óráig felfüggesztette.

Az esti ülésben elfogadták a csatornák építésére és a folyamszabályozások kereszttelvitelére vonatkozó kormányjavaslat összes hátralévő szakaszait. Előnk tetszés az egész házban.) Ülés éjjeli 12 órakor.

Kivégzés.

Eszék, jun. 1. A mitroviczi fegyház udvarán holnap reggel hajtják végre a halálos ítéletet Marco Raditsou, aki Zimonyban egy porkolábot meggyilkolt s egész családját kipusztította. Bali Mihály állami hóhér, szomorú tisztének teljesítése végett, ma érkezett Mitrovicára.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.

— Déli zárlat, —

Buza	»	májusra	...	—
»	»	októberre	...	7.91
Rozs	1901.	októberre	...	6.74
Zab	1901.	októberre	...	5.80
Tengeri	1901.	májusra	...	5.38

Irányzat állandó.

Amerika 2½ centtel magasabb.

A kínai gigerli.

Egy angol újság a következő érdekes képet festi a kínai gigerliről:

A kínai fiatal embernek, ha azt akarja, hogy kifogástalan gavallérnak tartsák, ki kell mutatnia, hogy családja legalább is ezeréves. Öt-hatszázéves családfával a kínai még mindig pervenűszamba megy.

A kínai társadalom csak szokot az embereket tartja igazi tekintélyben, akiknek családja már három vagy négyezredév előtt is szerepet játszott. Tagadhatatlan, hogy gazdagsággal itt is sok mindent el lehet érni, a társadalmi állás megítélésénél azonban a pénz egyáltalán nem jön tekintetbe.

A kínai arisztokracia ruháját csak akkor becsülik valamire, ha az valamelyik őstől származik. Ritka szőnyegek, művészies himzések, kincsekkel érzékszerek apáról fiúra szállnak. Ezeket az ősi ruhákat a kínai csak rendkívül ünnepélyes alkalmakkor veszi föl, még pedig kimélt okából, hogy majdan jó állapotban hagyhassa utódjának.

A kínai dandy ünnepi öltözködésének elmaradhatatlan kiegészítő része az évezredes nephrit-gyűrű. Ez a két centiméter széles gyűrű, amelyet a hüvelykujjon szoktak hordozni, félreismerhetetlen jele annak, hogy a tulajdonosa családjának a gyökerei, a kőbe burkolt őskorig nyulnak vissza.

A hosszú köröm rangra, társadalmi kiváltságokra, hatalomra és gazdagságra mutat. Gyakran másfél hüvelykujra is megnövesztik körmeiket, amelyek úgy meg vannak görbülve mint a madarak karmai és arról tanuskodnak, hogy a hosszukörmű gigerlinek semmi szükségére sincsen finom kezeit a munkában felhasználni.

Ha az előkelő kínai nem tölt be valami magas hivatali, akkor módjában áll a „játék házakat” látogatni. Idősebb nagyurak nem illik színházba járni, hanem a színészek jönnek hozzá a házi színpadon a házigazdának legkedvesebb darabjait adják elő.

Az arisztokratának jó nyillóvőnek, jó lovasnak és szenvedélyes játékosnak kell lennie. Ha vendéglőte megy étkezni, úgy megkövetelik tőle, hogy a vendéglőssel vagy a pinczérel egy-két játszóra leüljön; a játék eredménye dönti el azután, hogy kétszeres árban fizesse-e meg az étetet vagy pedig ingyen ebédeljen.

Ünnepi alkalmakkor, amikor őseitől örökölt gazdaghimzéstű ruhájában sétálni indul, mindig nagy szolgálatot kíséri. Ilyenkor bal kezében egy kis ágat tart, amelyen egy kis csiny, barna madárka ül. E madárkát minden ötven lépésnél felröpi. Az állatka egy ideig ide-oda röpköd, azután hirtelen leereszkedik és gazdája szájából a megszokott magocskát kilopva, ismét az ágra ereszkedik le.

Ez a kínai gigerlinek a legkedveltebb mulatsága, ami az általános felfogás szerint nagy szellemeségről tesz tanuságot.

Különfélék.

+ Gróf a színi pályán. A new-yorki legfelsőbb törvényszék előtt most dönt el egy rágalmozási per, melyet Yarmouth gróf, ki most a színi pályán működik, a »New-York Daily Telegraph» ellen indított. Ez a lap múlt év december havában a gróf társadalmi és színházi pályafutását bírálta, szerencselovagnak és rossz színésznek nevezte, elmondta, hogy ballerina-öltözködésben lépett fel a színpadon és nagy botrányt okozott. A perbefogott állításai valódiságát tanukkal igyekezett bizonyítani. A védő elmondta, hogy a panaszos nem is gróf, csak atyja halála után lesz az és csak azért vette föl már most a grófi címet, hogy pénzt keressen. Több színházi tudósító mint tanu konstatálta, hogy a gróf teljesen tehetségtelen színész volt. Egy Haymann nevű színigazgató azt vallotta, hogy a gróf eleinte hetenkint 1000 frankot, később 500 frankot és végül csak 70 frankot kapott. A tárgyalás befejeztével a bíróság Yarmouth grófnak 10,000 frank kártérítést ítél meg. A per amugy is hasznára volt a grófnak, kit több igazgató előnyös szerződéssel kínált meg.

+ Az angol királyné borai. Londonból sürgöltyük, hogy legközelebb nyilvános árveresen elfogják adni azt a 60.000 palack Veres-bort, melyet Viktória királynő szereztetett be az udvari pincézék részére.

+ Expedíció a paradicsom felkutatására. Egy chicagói tőkepenész, akinek nincs más gondolja, azzal foglalkozik mostanában, hogy megállapítsa: hol volt az idők kezdetén a bibliai paradicsom. Az ő véleménye szerint ez csak Amerikában lehetett. Morin Jessups a jó ur neve, aki most minden képzelhető tudományos segédességgel felszerelt expedíciót szervezett, amely már utban is van Chicagóból Klondyke felé. A résztvevőket, akiknek számban számos professzor és más tudományos férfi van, misem fogja meggátolni abban, hogy utjuk egyik gyönyörű pontján ne próbálják el éden kertjét s nagy élvezettel el ne költse ott azt a 200.000 márkát, amelyet Mr. Jessups az expedíció költségeinek első rátaja gyanánt kifizetett.

az abból szövedött viszony Isten és emberek helyeslésével találkozzék.

De hasztalan volt az ész tiltakozása, az szív ellenállt az emberi okoskodásnak.

A viszony folyvást erősebb lett a szerepek között s midőn Komlós Béla követ-ségi titkárnak kineveztetett, új állomására szende, szép nejjével utazott el.

A fővárosban, hol egyik esemény a másikat mulja felül, — hamar elfeledték az esetet, mely pedig mindenütt kínos feltűnést keltett.

Czélia ügyesen használta fel a kevés időt, melyet férjével töltött. Pár év múlva megvásárolták az x i utcai palotát s a hajdan keserves nélkülözést szenvedő nő gazdag háztulajdonosnő lett.

Férje, kihez látszólag őszinte, igaz vonzalommal viseltetett, nem sokáig boldogíthatta szerelmével.

Komlós Béla azután, hogy eltávozott a fővárosból, három év múlva — az orvosok állítása szerint — tüdővészben hunyt el.

Czélia egy évig mély gyászt viselt férje után s a gyászév leteltével megjelent fővárosi palotájában szebben, ragyogóbban, mint valaha.

Palotája megnyílt s udvarlók serege rajongta körül a szép, érdekes özvegyet.

Méltó feltűnést keltett minden avatatlanság előtt, hogy a Komlós-palotában (mert így nevezték) rendezen késő időben történt az elfogadás.

Nappal csendes, zajtalan volt minden a palota körül. A cselédség sem mutatta magát. Még az öreg kapus is békésen szendérgelt kis házikójában. Nem volt, ki háborogassa.

Midőn azonban a nap leáldozott s az alkony néma homálya elterült a föld felett, szokatlan élénkség, sürgés forgás tört ki a palotában.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Az uzorás leánya.

— Regény két kötetben, —

I r t a : Vitkay Zoltán.

— Első kötet. —

I.

A k fozott.

A főváros egyik ismert utcáján épült háromemeletes házban a késő éj daczára, meglehetősen élénk társaság volt együtt.

Azok, kik az épületben lakókkal ismeretségben állottak, jól tudták, hogy a szép ház egy — ifjúorában özvegyé lett — nő tulajdona, ki férjével hosszú ideig külföldön tartózkodott.

Nem volt képes megválni tőle hosszú időre.

A titkok kémei azt is kifürkészték, hogy nemrég még Czélia asszony, — miként az özvegyet nevezték, — a szegénység azon pontján állott, hogy élete fenntartása végett kétes bíru dalszárkokban kellett énekelnie s tánczolni.

A mint tudjuk, az ily foglalkozás, még ha külömben becsületes, erényes nő is az illető, sokat levon erkölcsi értékéből.

Azonban Czélia keveset látszott törődni a világ hagyományos ítéletével.

Tetszett neki a szabad, független élet s bár erős ostromnak volt kitéve, hősiesség önmegtartóztatással utasította el azon ifjakat, kik ajkának részegítő csókja után epedeztek.

Kitartó udvarlója volt a követtségi titkár is, ki még akkor a miniszteriumnál folytatta hivatalát.

A leány hódító szépsége elbűvölte: ajkának csábító mosolygása úgy elszédítette, hogy minden önuralmát elveszítette.

Harczolt, küzdött eleinte ellene. Érzette, hogy e szerelem nem lehet oly tiszta, hogy

Nagybirtokosok, bérlok, tenyésztők figyelmébe:

Tisztelettel értesitem az érdekelt köröket és a t. cz. gazdaközönseget, miszerint egy a mező- és mezőgazdasági ker. hivójának megfelelő, nagy házagot pótló szakintézményt létesíttem, melyet hosszú években át szerzett gyakorlati meggyőződésém alapján a következő hatáskörre terjeszték ki:

1. Jelzelog törlesztéses kölcsönök szerzése a legnagyobb összegig előnyös feltételekkel; egy millió koronától kezdődő kölcsönösszeg 4¹/₂%-os kamattalbb mellett. Nemkülönb. városi és közsegi kölcsönök megszerzése.

2. Uradalmak, birtokok adás-vételének és bérleteknek közvetítése; mind ezeknek elismert szakérők közreműködésével eszközöndő becslése, üzemtervek kidolgozása.

3. Az összes gazdasági termények, termékek tenyész- és hizóállatok (hizósertések is) bizományi vétele és eladása úgy bel- mint külföldön.

4. Előlegezés megszerzése ideig függő termesre 100 mm., illetve minden vagyon után 1000 korona, előnyös feltételekkel.

Kivánatra terjedelmes prospektus. Elsőrangú referenciák. Kiterjedt összeköttetések bel- és külföldön.

Midőn magamat ajánlom, tiszteletteljesen főlemlitem, hogy nálam jelenleg több uradalom (vadászterülettel) birtok és bérlet vételre és eladásra nyilvántartásban van.

Szíves megbízást kérve vagyck. Budapest, 1901. május havában kitűnő tisztelettel

Köz- és Mezőgazdasági Szakiroda és Bank-képviselőt (JAULUSZ J. JÁNOS) Budapest, VII., Almássy-tér 8.

Epp

Se

cs. és ki

IV.

D. Ol

c

Bár

Ta

A leg

zett pezs

fürdők. K

minden ig

villamvilág

naponta k

női szer

továbbá a

ellen kívül

Évad m

Az évad k

15 től szept

Felvilágosi

Épp most jelent meg!

Seefehner J. L.

cs. és kir. udvari szállító. Budapest,
IV. ker. Váci utca 20. szám.

**D. Ola festékek és olajfestészeti
cikkek árjegyzéke**

Bárkinék ingyen és bérmentve.

Tarcsa gyógyfürdő Vasvármegyében.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp fürdők. Kellemes, hűvös éghajl; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamvilágítás, két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekinélyek ajánlják.

Évad május 26-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb arak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarcsai Károly forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára és Budapesten Edesguty L. cs. és cs. kir. udvari szállítóhoz intézendők. Posta és táviratállomás helyben. Vasuti állomás Felső Eőr, a Szombathelyi Pénka től vonalon, honnan a 30 percznyire (5.6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bár és társaskocsik (o nibusok) tartják fenn; egy négyülékes bérkocsi ára 4 korona 50 fill. társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kalauznál Szombathely és Felső Eőr között.

4551 sz. tkv.

1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvhatóság részéről közhirré tetetik hogy a debreczeni első takarékpénztárnak végrehajthatónak özv. Fehér Andrásné elleni végrehajtási ügyében 1901 évi márcz 30-án birói árverésen eladott a debreczeni 2878 sz. tjkvben. A + 5518/a hrsz. alatt felvett ingatlan Fehér András utóajánlata folytán a végrehajtási árverés elrendeltetvén annak fogantatására határidőül az 1901 évi Junius hó 13 ik napjának d. u. 3 órája. e kir. tszék. ár. termében az újabb árverés kitűzetik.

Kikiáltási ár a már kötelezőleg megajánlott 3300 korona, melynek 10% a venni szándékozók által készpénzben vagy óvadék képes érték papírban kiküldötnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi. hatóságánál és Debreczen város rendőrkapitányi hivatalánál tekiathetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint tkv. hatóságánál 1901. év április 23-án.

Harsányi Gusztáv.
kir. törvényszéki biró.

**A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

egy régi kipróbált házszer, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölési alkalmasztatik közhíven, csúznál és meghűtéseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéjegyzékre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csás. és kir. udvari szállító, Rudolstadt.

LUCSIVNA

fürdő 770 m. tengerszin fölötti magasságban, a Központi Kárpátok tövében (Szepesmegye) szép regényes völgyben észak felől a Kárpátok által védve.

Olcsó és kényelmesen berendezett nyaralókkal és vasuti megállóhelyel.

Fürdő-évad megnyitása május hó 20-ika.

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál a fürdőtulajdonosa

Szakmáry Donát.

Szivattyuk

minden neme házi és nyilvános czélokra, a mezőgazdaság-, építkezé- és iparnál.

Csővek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

Mérlegek,

legújabbjavított rendszerű tizedes, futó súlyú és hidmérlegek fából és vasból kereskedelmi közlekedési gyári mezőgazdasági és ipari czélokra.

Embermérlegek mérlegek házihasználatra

W. GARVENS, WIEN, | I. Schwarzenbergstrasse 6.
| I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben kutkésítőknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Huzás visszavonhatatlanul

Főnyeremény

1901 Junius 23-án

30.000 korona értékű

Concordia sorsjegyek a 1 korona.

ajánlja:
Szentkirályi Tivadar dohány-nagy tőzsde
Mendelovits Lajos.
DEBRECZEN.

